До

Министъра на правосъдието

Г-н Крум Зарков

Копие до

Омбудсман на Република България

Г-жа Диана Ковачева

Копие до

Министъра на Земеделието

Явор Гечев

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

от Фондация „Смарт Агростарт“

относно създаване на диференциран законодателен подход при уредбата на несъстоятелността на физическите лица – земеделски производители

Уважаеми дами и господа,

Фондация „Самрт Агростарт“ е бенефициент по Проект ***“Съдебната реформа си ти!”*** - *Включване на гражданите и бизнеса от сферата на земеделието и селските райони в процеса по реформиране на структурата, процедурите и организацията на съдебната система и популяризиране сред тях на медиацията като алтернативен способ за решаване на съдебни спорове* по Оперативна програма „Добро управление“, процедура BG05SFOP001-3.003.

Основни цели на проекта са отправянето на предложения за подобрения в съдебната система на база данните за обществените нагласи на гражданите и бизнеса от сферата на земеделието и селските райони на страната, както и насърчаването и развитие на алтернативни методи за решаване на правни спорове.

Във връзка с дейностите по проекта, бяха проведени редица Анкети, а резултатите от същите бяха подробно анализирани.

Една от Анкетите беше на тема *„Фалит на физическите лица – има ли почва у нас?“.* Резултатите от нея показаха много слабо познаване на института на личния фалит сред сектора. Паралелно с анкета, от фондацията беше извършен и начален етап на сравнителноправен анализ

на законодателната уредба на въпроса в Европа, с фокус върху земеделските производители, като основна целева група на проекта „Съдебната реформа си ти!“.

Както ви е известно, лицата по чл. 2 ТЗ придобиват търговско качество само с оглед на вида и обема наизвършваната от тях дейност. Бидейки не-търговци, те са освободени от някои задължения, присъщи на бизнеса, като например вписване в ТРРЮЛНЦ, водене на счетоводство, като към момента, спрямо тях не може да се провежда и процедура по несъстоятелност.

Във връзка с Директива 2019/1023 на Европейския парламент и Съвета и Препоръка 2014/135/ЕС на Комисията, у нас зачестиха дискусиите относно законодателната уредба на несъстоятелността на физическите лица. На преден план обаче, често излиза т.нар. „потребителска несъстоятелност“, т.е. касаеща физическите лица-потребители. Относно физическите лица, извършващи стопанска дейност в изготвяните до момента законопроекти липсваше ясен подход и дефиниция за това, кои лица ще засяга.

Считаме, че специално внимание следва да бъде обърнато и на физическите лица земеделски производители, поради спецификите на тяхната дейност и значителния дял от икономиката, който формират. Във връзка с това, отправяме настоящото предложение и се надяваме на Вашата подкрепа и активна позиция при окончателното изготвяне, обсъждане и финализиране на законопроект за несъстоятелността на физическите лица.

В чл. 2, т. 1 ТЗ е предвидено, че не се смятат за търговци физическите лица, които се занимават със селскостопанска дейност. В Търговския закон липсва легална дефиниция на понятието стопанска дейност. То се определя от § 1, т. 25 от ДР на Закона за подпомагане на земеделските производители. Съгласно него „земеделска дейност“ е селскостопанска дейност по смисъла на чл. 4, параграф 1,буква „в“ от Регламент (ЕС) № 1307/2013“.

Спрямо тази категория лица, към момента, търговската несъстоятелност би била приложима, само в случай че са придобили търговско качество, образувайки предприятие, което изисква по обем дейността му да се води по търговски начин. Във всички останали случаи обаче за тях не е приложим института на търговската несъстоятелност.

<u>За в бъдеще, следва да се определи и кои лица биха могли да се определят като занимаващи се със селскостопанска дейност, ако за тях бъде въведено производство по несъстоятелност, като физичесски лица.</u>

Считаме, че е необходимо:

1) **или да се даде конкретна и ясна дефиниция на тези лица само за нуждите на производството по несъстоятелност,**
2) **или да се препраща към дефиницията, дадена в специален закон - § 1, т. 1 от ДР на Закона заподпомагане на земеделските производители.**

Съгласно ЗПЗП, това са физически и юридически лица, които произвеждат непреработена и/или преработена растителна и/или животинска продукция. Освен това, за тях е въведено и изискване за вписването на земеделските производители с Наредба № 3 от 29.01.1999 г. за създаване и поддържане на регистър. <u>С други думи, ако несъстоятелността би била приложима само за вписаните в регистъра лица, това следва да бъде изрично регламентирано.</u>

3) **Трети вариант е**, законодателят да се стреми да придаде още по-широко приложение на института, като го прилага спрямо всяко лице, реализирало доход от подобна дейност, **без значение дали е вписано, като земеделски производител, но и в този случай, считаме, че следва да има максимална яснота на нормата.**

Във внасяните до момента законопроекти по темата, въпросът беше много бегло адресиран, което създава почва за различни тълкувания и трудности при прилагането на разпоредбите в този им вид.

Вярваме, че с Вашата активност, този въпрос може да получи адекватна, подходяща и ясна законодателна уредба, така че да може действително да се прилага и спрямо земеделския сектор.

Ние от фондация „Смарт Агростарт“ сме отворени за обсъждане и съдействие по темата.

Настоящото предложение е направено на основание глава осма „Предложения и сигнали“ от Административно-процесуалния кодекс.

С уважение:

Марта Йонкова – Фондация „Смарт Агростарт“